

USAGLIG BOYKOT AF SÆLSKINDSPELSE

Af Ph. Rosendahl

Udenlandske dyrebeskyttelsesforeninger har i de senere år ført en kampagne mod brugen af damepelse af sælskind.

Disse foreninger har desværre rejst denne boykot på et usagligt grundlag, hvilket er kommet Grønlands fangerstands økonomi til megen skade.

Foreningerne har nemlig overset, at de skind, der stammer fra de meget omtalte årlige massedrab ved New Foundland, *kun* er skind af de nyfødte Grønlandssælunger, de såkaldte Whitecoats, og *ikke* skind af voksne dyr.

Det er kun de voksne sælskind, der bruges til damepelse, medens de hvide, bløde uldhårede skind af de nyfødte dyr ikke finder anvendelse til damepelse, men kun som besætning på damefrakker og er da farvet mørke.

Denne kampagne mod sælskindspelse har medført, at Den kongelige grønlandske Handel på sine årlige skindauktioner for udenlandske opkøbere har måttet se sine gennemsnitspriser på sælskind gå ned til 60 kroner mod før 160 kroner pr. stk.

Disse dyrebeskyttelsesforeningers lidet saglige boykot af sælskindspelse har derfor været til alvorlig skade for den grønlandske fangerstand, da Den kongelige grønlandske Handel har måttet sænke sine indhandlingspriser i Grønland betydeligt og har tilmed ikke kunnet afse midler til den bonus, der hidtil gaves fangere for særligt velbehandlede skind.

En virkelig saglig redegørelse for, hvorledes hele denne fangst foregår ved New Foundland, foreligger imidlertid nu i medlemsbladet for Foreningen til Dyrenes Beskyttelse i Danmark „Dyrevennen“, i en artikel, hvori den ansete forsker mr. Arthur G. Bourne, der blev udsendt i 1966 til fangstfeltet som observatør for International Society for Protection of Animals (ISPA), giver en objektiv fremstilling af aflivningen af disse nyfødte unger.

Denne redegørelse må forekomme af interesse for tidsskriftet „Grønland“'s læsere. Med tilladelse fra Foreningen til Dyrenes Beskyttelse bringes den herved.

Skind af en ringsæl. Let kendelig på de ringlignende figurer. Er den hyppigst anvendte til damepelse. Benævnes også netsidepelse, udledt af dyrets grønlandske navn: Natseq.

Skind af en grønlandssæl, også kaldet sortside. Let kendelig på de små sorte pletter. Er også hyppigt anvendt til pelse. Benævnes også blåsidepelse.

Sældrabene ved Canadas kyster.

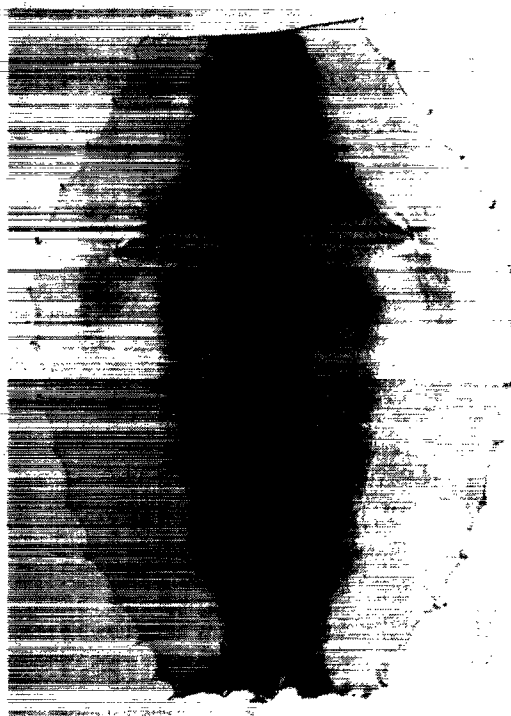
Den sælart, det drejer sig om, er „Grønlandssælen“ (*Phoca groenlandica*), der sidst på året søger fra sit sommeropholdssted langs Grønlands vestkyst over til St. Lawrence bugten, hvortil de som regel når i januar måned. På dette tidspunkt er de velnærede og har opbygget store fedtreserver.

Når tilfrysningen af St. Lawrence bugten begynder først i februar, befinder sælerne sig i bugtens åbne vand, og henimod månedens slutning, når tilfrysningen er afsluttet, går sælerne op på isen for at kaste deres unger. Disse fødes i de sidste dage af februar, og de er som nyfødte dækket af en hvid fosterpels (en lanugo), hvorfor de kaldes hvidpelse (whitecoats). Denne pels forbliver kun anvendelig til industrielt brug i godt en uge, hvorefter den løsner sig og bliver fældet. I dette tidsrum dier ungerne hos deres mødre.

Sældrabene går i al væsentlighed ud over disse „hvidpelse“, af hvilke der indenfor de første 3–4 dage af jagtsæsonen som regel bliver dræbt ca. 50.000 stykker på isen.

Skind af fuldvoksen sortside. Let kendelig på de to store mørke partier, der har givet den sine engelske navne Harpseal og Sadlers. Ses meget sjældent som damepelse.

Skind af ung klapmyds. Let kendelig på den mørke rygstribe. Den benævnes Blueback og er den kostbareste art til sælskindskåber.

Det våben, der anvendes til drabene, er en trækølle, som i henhold til forskrifterne ikke må være under 25 engelske tommer lang og ikke veje mindre end to og et halvt engelske pund. Denne kølle er, når den bliver brugt af en erfaren mand, efter sigende det mest humane middel til at aflive sælungerne med. En sælungets hjerne skal er på det pågældende tidspunkt overordentlig tynd, og et nøjagtigt placeret slag med køllen knuser hjerneskallen og hjernen øjeblikkeligt.

Efter at have dræbt den første unge, begiver „jægeren“ sig videre til den næste og den næste igen, indtil han har dræbt ca. et halvt dusin unger. Så vender han tilbage til den første og går i gang med at flå den. Når han har flået et vist antal, bliver skindene lagt i en bunke, som bringes tilbage til skibet, flyvemaskinen eller landstationen, hvorfra jægeren er blevet sat ud på isen.

At der under anvendelsen af denne metode forekommer tilfælde, hvor sælungen ikke bliver dræbt øjeblikkeligt, er utvivlsomt, og det er i sådanne tilfælde, at det kan forekomme, at flåningen af ungen bliver påbegyndt, medens den endnu er i live.

Dette oplagte dyrplageri forekommer dog efter det oplyste kun sjældent og er som regel forårsaget af uvidenhed, skødesløshed eller træthed hos drabsmanden.

Det kan oplyses, at der i 1965 blev taget 80.980 pelse til en samlet værdi af 706.080 dollars, hvoraf man kan se, at det drejer sig om en meget stor indtægt for de implicerede jægere. Af disse var i 1965 ca. $\frac{2}{3}$ canadiere, medens resten næsten alle var nordmænd.

I 1966 sendte ISPA en observatør, den trænede havbiolog *Mr. Arthur G. Bourne* til fangstområdet for at gøre iagttagelser vedrørende de påståede grusomheder under sælfangsten.

Mr. Bourne afgav en detaljeret rapport til ISPA, og i juli 1966 fremkom der i „ISPA NEWS“ efterfølgende artikel udarbejdet af Mr. Bourne.

„Den svage rumlen ude på isen blev højere, små hårfine revner udvidede sig, indtil store åbne brud havde formet sig, og lange strækninger eller „veje“ af isfrit vand var blevet til mellem isflagerne. Dette var vinterisens opbrud – foråret var på vej. Den vilde fauna i denne del af Canada var også i bevægelse – nordpå til nye foderpladser. Imellem denne mængde af vandrende skabninger befandt grønlandssælterne sig – i det mindste de af dem, som havde undgået at blive dræbt under sælfangsten.

Da den lille flyvemaskine løftede sig fra isen, var de røde pletter, som fandtes på isen, stadig synlige, vidnesbyrdet om, at 50.000 sælunger var blevet slået tidligere på måneden. Nu var de overlevende på vej mod nord op i Daviesstrædet og videre til Grønland, hvor de ville sprede sig for at søge føde langs kysten. Jeg vendte tilbage til London i England for at aflægge rapport til ISPA's direktion.

Drabene var overstået for dette års vedkommende, nu stod tilbage at undersøge og vurdere det oplyste. Var de protester, der fra anden side var fremkommet imod de grusomheder, som var blevet rapporteret fra isflagerne, begrundede.

Jeg havde fået til opgave som uafhængig observatør at finde ud af, hvorledes situationen i virkeligheden var, og rapportere til ISPA, hvad jeg havde fundet ud af, så direktionen kunne tage passende skridt. Jeg havde udspurgt mange mænd og enkelte kvinder, som alle på en eller anden måde havde haft med drabene at gøre. Det var sælfangere, sømænd, kaptajner, flyvemaskine- og helikopter-piloter, fiskeri-inspektører, dyrlæger, videnskabsmænd, dyrebesskyttelsesrepræsentanter og journalister, som alle var blevet forhørt og krydsforhørt. Beretningerne var forskellige, sædvanligvis afhængigt af deres følelsesmæssige indstilling. Kun få var ikke blevet følelsesmæssigt påvirket; ikke mange mennesker kan være vidne til, at kælte små dyr med store bedende øjne bliver dræbt ved kølleslag i tusindvis, uden at føle noget derved. Alle de emotionelle bevæggrunde var til stede. Det var min opgave at skrælle alt dette af og finde frem til kendsgerningerne.

Påstandene om grusomheder havde omfattet, at sælunger var blevet sparket og tærsket ihjel, var blevet dræbt med fangstkroge, og at mødrene var blevet dræbt, når de forsøgte at beskytte deres unger, at skibe på vej gennem isen havde knust sælerne til døde og, hvad der var det værste, at ungerne var blevet flået levende.

Nu er det sådan, at den måde, disse dyr bør dræbes på i henhold til de gældende bestemmelser, er ved et hårdt slag med en trækølle. En erfaren mand kan med den godkendte kølle dræbe en ung sæl øjeblikkeligt på grund af den tynde hjerneskal og den skrøbelige hjerne derunder; det er, som det skal være. Men alle mændene var ikke erfarne og vidste ikke, hvorledes sælungerne på rette måde skal aflives. Ingen havde nogensinde fortalt dem det. Så det første, jeg fandt ud af, var, at nogle af dyrene var blevet slået ihjel på en måde, som havde forårsaget store lidelser. Dernæst konstaterede jeg, at nogle af køllerne var forsynet med fangstkroge, og at disse kroge var trængt ind i dyrenes ansigter og sommetider havde revet øjnene ud på dem. Jeg fandt intet bevis for, at dyr var blevet sparket ihjel, og hvad angår, at skibene skulle have knust sælerne på deres vej gennem isen, fandt jeg det meget usandsynligt, eftersom fartøjerne må sejle meget forsigtigt frem gennem isen – intet skib kan sejle hurtigt under disse forhold. Jeg fandt heller ikke noget afgørende bevis for, at dyr var blevet flået levende. Den kendsgerning, at en hjerneskal var intakt, efter at flåningen var udført, behøver ikke at betyde, at dyret var i live, da flåningen påbegyndtes. Der var ét modbydeligt tilfælde, der blev konstateret af fiskeriinspektørerne, hvor maverne på nogle sæler var blevet sprættet op. Disse stakkels dyr var blevet vendt om på ryggen, medens de var i live, og var blevet skåret op fra halsen til halen med en skarp kniv. De mænd, der havde gjort dette, blev øjeblikkeligt fjernet fra isen af inspektørerne, men her igen var der ingen, der havde fortalt dem, hvorledes en sæl bør dræbes ifølge reglerne. I et eller to tilfælde var voksne sæler blevet dræbt, medens de beskyttede deres unger.

Efter omhyggeligt at have vejet de foreliggende bevisligheder kom jeg til det resultat, at skønt der havde fundet grusomheder sted, skyldtes det næsten udelukkende to faktorer: den første var uvidenhed og mangel på erfaring forårsaget af, at mange af mændene var blevet antaget til at udføre arbejdet uden nogen forudgående træning eller erfaring; den anden var sløseri hos såvel erfarne som uerfarne mænd, når de var trætte, og dette var særligt iøjnefaldende hos de mænd, der var blevet transporteret ud på isen pr. flyvemaskine.

Der er ingen tvivl om, at der foregår en mængde unødvendige grusomheder ude på isen. En stor del af dem kunne forhindres ved nye forordninger og strengere straffe for overtrædelser af reglerne, men dette ville kræve flere fiskeriinspektører på skibene og i helikopter-patruljerne. Det ville også betyde, at kun erfarne mænd kunne få tilladelse til at dræbe sælerne, og at nyankomne først kan få lov dertil

efter at være blevet uddannet og have tilbragt nogen tid på isen sammen med erfarne kolleger. Det ville også betyde forbud mod luftbårne sæljægere. Dette ville sætte fiskeriinspektørerne i stand til at koncentrere sig om jægerne fra skibene, og i så fald skulle der altid være mindst 2 inspektører i stedet for kun en på hvert skib. Det ville også betyde, at de sæljægere, som udsendes fra baser på land, ikke længere ville blive tolereret. Disse jægere kommer ofte kun ud på isen, når sælerne kommer nær nok til land, så mændene kan nå ud og dræbe nogle få stykker. Disse mænd er som regel uerfarne. Dog måtte der her formentlig gøres undtagelser i de tilfælde, hvor det kan bevises, at sæljagten udgør en vigtig del af det pågældende lille samfunds økonomiske ressourcer. Her må der så også kræves en vis uddannelse og inspektion ved hjælp af fiskeriinspektører. Udelukkelsen af luftbårne grupper ville også forøge kontrollen med byttet og udelukke det hastværk, som luftbårne grupper er undergivet.

Disse forholdsregler ville i det mindste forbedre situationen i 1967, medens den videre undersøgelse fortsætter.

Til slut kan det ikke nytte at nægte, at der foregår grusomheder på isen, mange af hvilke skyldes sløseri og mangel på erfaring, men vi må erkende, at der i enhver industri, som er baseret på jagt, vil forekomme nogen grusomhed, hvad enten det drejer sig om sælfangst, hvalfangst, fældejagt eller fiskeri. Selv på moderne slagterier findes der et element af grusomhed tilbage. Den eneste måde, man kan udrydde dette på, er ved helt at nedlægge den pågældende industri, men så længe der er efterspørgsel efter pelse*), vil sældrabene fortsætte.“

På grundlag af Mr. Bourne's rapport foretog ISPA i juni samme år (1966) en henvendelse til „International Commission for the North-west Atlantic Fisheries“ (ICNAF), en kommission, i hvilken alle de lande, der har fiskeriinteresser i den nordvestlige del af Atlanterhavet, er repræsenterede.

Ved dette møde, som kommissionen afholdt i Madrid i juni 1966, og i hvilket der deltog repræsentanter for alle de lande, der har interesse i sælfangsten ved Canada's kyst, blev det på ISPA's initiativ vedtaget at nedsætte et særligt udvalg (panel) vedrørende sæljagten.

Mr. Bourne, som var ISPA's repræsentant ved mødet, kunne efter dets afslutning rapportere, at Canada efter forhandling med sine egne eksperter på det legale og tekniske område var indstillet på, at der må foretages en oplæring af sæljægerne, før de får lov til at deltage i sælfangsten på isen ved Canadas østkyst. Norge havde erklæret sig villig til at samarbejde med ISPA på det pågældende område, men her melder sig den vanskelighed, at den norske sælfangst også foregår på områder udenfor ICNAF's område, hvor forholdene er væsentligt anderledes end ved Canadas østkyst.

*) Der foreligger en oversættelsesfejl. Der stod pelt, altså skind – in casu Whitecoats.

To nysfødte Whitecoats. Let kendelige på deres helt hvide bløde hårlag. Disses skind bruges ikke til pelse, men kun til besætning på damefrakker og er da mørkfarvede. Whitecoats er unger af grønlandssælen. (Foto: Alwin Pedersen).

Det under ICNAF nedsatte udvalg vedrørende sæljagt holdt sit første møde i Madrid, men her blev kun truffet organisatoriske og tekniske afgørelser.

I juni 1967 afholdt ICNAF et møde i Boston, hvori deltog repræsentanter for Canada, Danmark, Frankrig, Vesttyskland, Island, Norge, Polen, Portugal, Rumænien, Spanien, Sovjetrusland, England, Irland og USA.

Ved dette møde havde en repræsentant for ISPA, Mr. Trevor H. Scott, lejlighed til påny at fremsætte ISPA's synspunkter og til at forelægge et forslag til forbedring af forholdene under sælfangsten ved Canadas østkyst.

Dette ret omfattende forslag tog sigte på en skærpet kontrol med de redskaber (køller), der anvendes ved sælfangsten, på en videregående oplæring og instruktion af fangstmændene, på en mere effektiv inspektion ved indsats af flere fiskeri-inspektører, på et bedre forbindelsessystem under denne inspektion, på en bedre håndhævelse af de gældende bestemmelser vedrørende en begrænsning af det antal sæler, der årligt må dræbes på isen, og på oprettelsen af en uafhængig videnskabelig undersøgelses-organisation, der kan arbejde henimod en forbedring af de nu anvendte

metoder, således at der fremtidig ikke bringes sælerne større lidelser end strengt nødvendigt.

Forslaget blev godt modtaget, men det er endnu for tidligt at udtale sig om, hvor mange af ISPA's henstillinger medlemmerne af ICNAF's udvalg vedrørende sælfangsten vil endelig acceptere.

At den canadiske regering har taget og kan forventes i fremtiden at ville tage skridt til en humanisering af sælfangsten ved Canadas østkyst, kan ikke betvivles, men hvorledes de forholdsregler, der bliver taget, vil virke i praksis, kan man endnu ikke danne sig noget skøn over.

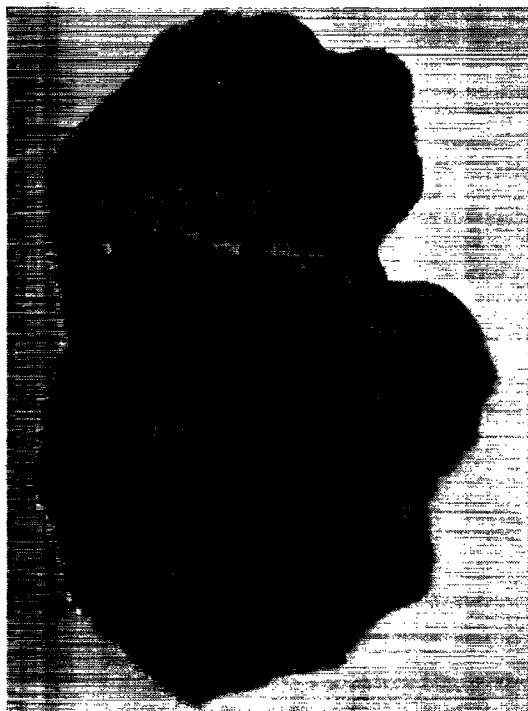
Iøvrigt er det jo ikke Canada alene, der har ansvaret for de misligholdelser, der bliver begået under sælfangsten. Størstedelen af den canadiske sælfangst foregår i et område, der kaldes „the Gulf“, og som findes mellem den canadiske kyst og New Foundland. Dette område hører under canadisk søterritorium, og her kan den canadiske regering fastsætte bestemmelser for sælfangsten; men der findes et andet område, som kaldes „the Front“, og som er et internationalt farvand udfor New Foundland og Labrador. I dette område er de fleste af de skibe, der deltager i sælfangsten, norske og har norsk besætning.

ISPA har derfor også foretaget henvendelse til de norske myndigheder om sagen og har sidst ved et møde i Oslo i november 1967 overfor repræsentanter for det norske fiskeriministerium samt for Oslos universitet og de dertil knyttede institutioner for polar- og havforskning haft lejlighed til at fremsætte samme synspunkter som overfor Canada. Efter hvad ISPA's repræsentant, Mr. Colin Platt, har oplyst, skal der foreligge en udtalelse fra en talsmand for de norske myndigheder gående ud på, at den norske regering formentlig vil godtage, at en ISPA-observatør, fortrinsvis af norsk nationalitet, vil få lejlighed til at følge den norske sælfangst ved „the Front“ i 1968.

Af ovenstående fremgår klart, at massedrabene ved New Foundland sker på nyfødte, helt hvidhårede unger af grønlandssælen og derfor intet har at gøre med sælskind til damepelse, der, som det let ses af vedstående fotografier, ikke har ensfarvet hårlag.

Det kan tydeligt ses, at damepelsen her intet kan have at gøre med skind fra massedrabene af grønlandssælens nyfødte helt hvide unger. Grønlandssælen yngler iøvrigt ikke i Grønland, hvor den kun er på træk. Den har sit navn fra, at den først fangedes i Grønlandshavet, altså ishavet nord for Island. Pelsen her er af ringsælskind.

En farvet whitecoat. Anvendes ikke til pelse på grund af hårets svage kvalitet (det har ikke marg). 95 % anvendes til besætning på stofkåber, resten til hatte og i meget begrænset udstrækning til jakker.

Dyrebeskyttelseskrede kan således siges at have rettet smed for bager ved deres boykot af damepelse af sælskind i stedet for boykot af skindbesætninger på damekåber. Men der er ingen grund til at boykotte nogen af delene.

Herom kan læses udførligt i det norske dyreværnsforenings blad Dyrenes Ven (1968/69 nr. 5), hvor der i en artikel af dr. Birger Rasmussen, Norges Fiskeridirektorats Havforskningsinstitut, klart fremgår, at hele kampagnen mod whitecoats-drabene er rejst på et falsk grundlag, idet den meget omtalte film fra ynglefelterne på Sct. Laurentz-bugten er et falsum.

Fotografen, der optog de afskyelige scener af flåning af levende unger, har måttet antage folk mod betaling for at få assistance til at filme dette bestialske dyrplageri. For at det skulle blive en gyser, har han udnyttet alle fotografens midler i næroptagelser.

Scenen, hvor unger af klapmyds slås ned med stokke eller med bådshager, er ligeledes et falsum. Sådan fremgangsmåde ville bringe en fangstmand et tab på 150 kr. pr. stk., da skindet ville blive uanvendeligt til pels.

I Dyrenes Ven, juni-august 1968, skriver den norske veterinær Inga-Johanne Jebsen Haave, at dagbladene har påstået, at det er rigtigt, at en sælunge, der er flået levende, vil kunne leve i den tilstand i flere døgn. Dette er absolut umuligt, da dyrets lemmer nødvendigvis ved flåningen må fjernes, thi derved overskæres de meget store blodkar, og døden vil da ret hurtigt indtræde.

Hele denne sag, hvor enkelte fangstmænd ikke har opfyldt reglerne om øjeblikkelig aflivning, synes som nævnt nu at være, eller at komme, under effektiv kontrol, idet de 2 lande, der driver fangsten af whitecoats, nu arbejder på yderligere kontrolforanstaltninger for fangstfelterne og for skibene, ved at flere kontrollører og observatører følger fangsten, og yderligere forskrifter agtes givet.